

Contes de Pere Calders reproduïts al web [Rodamots – cada dia un mot](#) i extrets dels reculls *Invasió subtil i altres contes* (Barcelona: Edicions 62, 1978), *Tot s'aprofita* (Barcelona: Edicions 62, 1983), *De teves a meves. 32 contes que acaben més o menys bé* (Barcelona: Laia, 1984) i *L'honor a la deriva* (Barcelona: Edicions 62, 1992). (Maig-juny 2012)

1. **El fill de Venus** Es pot declarar un incendi, una guerra o el contingut d'una maleta, però no un amor. A propòsit de l'amor, totes les declaracions són indiscretas, fins i tot aquesta.

2. **El mirall de l'ànima** No ens havíem vist mai, enlloc, en cap ocasió, però s'assemblava tant a un veí meu que em va saludar cordialment: ell també s'havia confós.

3. **A tornajornals** Un dels grans enamorats que registra la Història (encara que de moment no ho sembli), fou Lluís XVI, que va perdre el cap per Maria Antonieta. I tingué la sort, enmig de la desgràcia, d'ésser correspost en la mateixa mesura per la seva estimada.

4. **Carta al jutge** Distingit senyor:

Porto fins a les darreres conseqüències el precepte d'estimar el proïsme com a mi mateix i ara, quan he decidit suïcidar-me a causa de males transaccions i a desenganys amorosos, acabo de matar un veí del mateix replà, segon pis tercera porta, amb perdigonada d'escopeta de dos canons disparats alhora. Gràcies a aquesta fidelíssima interpretació del meu afecte als nostres semblants, ningú no em podrà engaltar que ja m'ho diran de misses...

5. **De quan les bèsties parlaven** «Hi ha una tendència excessiva a afalagar les femelles. S'ha parlat molt de la gallina, i gens de mi, que sóc el gall dels ous d'or.»

6. **Història castrense** Si els hagués manat de saltar per la finestra, ho haurien fet gairebé amb alegria, perquè hi confiaven cegament.

Fins que un dia els ordenà que saltessin per la finestra, i aleshores desertaren tots, perquè un home que disposa coses així no és de fiar.

Contes de Pere Calders reproduïts al web [Rodamots – cada dia un mot](#) i extrets dels reculls *Invasió subtil i altres contes* (Barcelona: Edicions 62, 1978), *Tot s'aprofita* (Barcelona: Edicions 62, 1983), *De teves a meves. 32 contes que acaben més o menys bé* (Barcelona: Laia, 1984) i *L'honor a la deriva* (Barcelona: Edicions 62, 1992). (Maig-juny 2012)

7. **Venim de la pols** Van excavar davant de casa seva. No volien dir-li si feien una piscina o la base d'una glorieta. «Es tracta d'una sorpresa» responien a cada pregunta d'ell. I ho fou, perquè quan van completar les mides li donaren allò que se'n diu cristiana sepultura.
8. **Discreció** Van convidar-lo a pensar i digué que no volia donar molèsties, que ja pensaria a casa.
9. **Obcecació** Entre anar al cel o quedar-se a casa, va preferir això darrer, a desgrat del poder de la propaganda contrària, i del fet que a casa seva hi havia goteres i moltes i molt variades privacions.
10. **L'express** Ningú no solia dir-li a quina hora passaria el tren. El veien tan carregat de maletes, que els feia pena explicar-li que allí no hi havia hagut mai ni vies ni estació.
11. **No se sap mai** De les quatre rodes del cotxe, n'hi havia una que girava al revés. Però era la bona, perquè provava d'allunyar-se d'una corba que ens va desmanegar a tots.
12. **Nota biogràfica** Em dic Pere i dos cognoms més. Vaig néixer abans d'ahir i ja som demà passat. Ara només penso com passaré el cap de setmana.
13. **Qüestions de tràmit** Van dir al reu que tenia el dret d'una última voluntat, però ell respongué que passava, perquè no s'entendrien pas.
14. **Miratge** L'altre dia, mentre m'afaitava, vaig descobrir-me una altra cara. I no m'era pas desconeguda, s'assemblava a la d'un veí meu que no puc veure, un home insuportable amb el qual ens barallem a cada pas. Des d'aleshores em tinc mania i m'odio, ja no em puc quedar sol amb mi mateix.

Contes de Pere Calders reproduïts al web [Rodamots – cada dia un mot](#) i extrets dels reculls *Invasió subtil i altres contes* (Barcelona: Edicions 62, 1978), *Tot s'aprofita* (Barcelona: Edicions 62, 1983), *De teves a meves. 32 contes que acaben més o menys bé* (Barcelona: Laia, 1984) i *L'honor a la deriva* (Barcelona: Edicions 62, 1992). (Maig-juny 2012)

15. Altres dimensions

Per necessitats d'espai que devia enfrontar un arquitecte que ja descansa en pau, el rebedor de casa té forma de triangle. No hauria pensat mai en les Bermudes, de no ésser que en qüestió de pocs dies el rebedor va endrapar-se la tia Margarida i un cobrador de la mútua que era una bellíssima persona. No és pas per la molèstia, perquè ja se sap que les grans ciutats són incòmodes, però estic una mica nerviós. Ara, quan surto de casa, vaig d'esquitllentes, perquè el triangle em fa basarda.

16. Obituari

Males notícies: s'ha mort aquella vella que no es volia morir mai. La baixa és particularment sensible, perquè l'aguantava la fama de la seva curiositat desperta, no es volia perdre res. I ha passat —no ens enganyem— allò que ja era de témer. Ara, el problema és buscar-li substitut. Queda oberta la convocatòria.

17. La planeta

La tiradora de cartes (i també especialista en bola de cristall, segons els anuncis) va dir al client que trauria premi a la rifa.

Després de la fallada, el client va reclamar iradament perquè no havia tret.

—Quin número tenieu? —va preguntar-li la fetillera.

—Cap!

—I doncs? Com volíeu treure?

—Vós em vau dir que tindria sort, i si la sort posa condicions, plego! A base de comprar números pot treure qualsevol!

Tenia raó, era indiscutible, i la dama endevinadora va tornar-li els diners de la consulta. La qual cosa, si es considera bé, ja era una confirmació dels seus auguris.

18. L'hora en punt

La mort es presentà quan no se l'esperava, i ell li digué que no li havia donat hora.

—És que l'hora la dono jo —va respondre-li la mort.

—No sempre, no sempre... —replicà ell—. Ara, per exemple, tinc l'agenda plena i a vós no us ve d'un dia. Però a mi sí. Telefoneu-me dimarts que ve, a quarts de cinc, i quedarem per una data.

—És irregular, no puc fer-ho. Va contra els reglaments —digué la gran senyora.

—Apa, bah! —es defensà ell, tot empenyent-la suaument cap a la porta—. Amb la feinada que teniu no em direu pas que depeneu d'un difunt puntual. En canvi, jo tinc compromisos inajornables.

I la mort se'n va anar amb la calavera entre les cames, sense saber-se'n avenir. No li havia passat mai.

Contes de Pere Calders reproduïts al web [Rodamots – cada dia un mot](#) i extrets dels reculls *Invasió subtil i altres contes* (Barcelona: Edicions 62, 1978), *Tot s'aprofita* (Barcelona: Edicions 62, 1983), *De teves a meves. 32 contes que acaben més o menys bé* (Barcelona: Laia, 1984) i *L'honor a la deriva* (Barcelona: Edicions 62, 1992). (Maig-juny 2012)

- 19. L'ordre dels factors** Va tocar-li un entrevistador d'aquells que es volen lluir amb preguntes impertinents. L'invitat al programa era un prohoms il·lustre i el locutor va preguntar-li de sobte:
—Vós seríeu capaç de donar la vida per una idea?
L'entrevistat s'obrí de cor i, tot oferint el perfil afavoridor a la càmera, respongué:
—No. M'estimaria més de trobar una idea que em salvés la vida.
- 20. Meteorologia aplicada** Fa temps, van pagar-me amb un taló sense fons d'un Banc de Boira. Gràcies a no haver-lo pogut cobrar, he gaudit sempre de clarianes.
- 21. Els bons costums** El cavall, desorientat per una malapta estirada de la brida, va fer un bot i el cavaller caigué en mala posició. El genet es va trencar una cama i el cavall, convençut que complia un deure pietós, va rematar-lo amb una forta guitza a la nuca.
- 22. Ars poètica** Li va sortir una rima preciosa, d'aquelles que poden salvar un poema. Però havia nascut vídua, abandonada de parella que la justificués, i es va quedar sola a final de ratlla, sense que cap llei mètrica acudís al seu socors. Si no s'hi troba remei, coses així ens amargaran la vida.
- 23. No costa res d'ésser amable** De cop i volta, quan menys s'ho esperava, la seva estimada va dir-li: «T'has fet gran!». Intrigat, va mirar-se en un mirall de cos sencer i comprovà que encara era objecte d'amor, perquè no era que s'hagués fet gran, sinó que es feia vell, amb bosses i arrugues que se li anaven menjant la figura. En un cas com aquell, tots els eufemismes eren d'agrair.
- 24. Trànsit** A l'hora de la mort el sacerdot va provar d'assistir-lo i ell, amb un filet de veu, li preguntà:
—Perdoni, mossèn: quines garanties tinc?
—Tot depèn de la voluntat que vostè hi posi... —va respondre-li l'eclésiàstic amb un to altament professional.
I el moribund va tancar els ulls, amb una conformitat que hauria de servir d'exemple. L'un se'n va anar i l'altre es va quedar, tots dos submergits en un mateix misteri.
- 25. Via morta** El forense va donar un cop d'ull a les dues ratlles paral·leles, rovellades i cobertes de males herbes. «Crispadora paradoxal!», digué. «Aquesta via ha mort perquè el tren l'ha aixafada poc.»

Contes de Pere Calders reproduïts al web [Rodamots – cada dia un mot](#) i extrets dels reculls *Invasió subtil i altres contes* (Barcelona: Edicions 62, 1978), *Tot s'aprofita* (Barcelona: Edicions 62, 1983), *De teves a meves. 32 contes que acaben més o menys bé* (Barcelona: Laia, 1984) i *L'honor a la deriva* (Barcelona: Edicions 62, 1992). (Maig-juny 2012)

- 26. Prescripció facultativa** El metge va ésser taxatiu. Cal que sigui així, no podem pas criticar aquests professionals, perquè quan es mostren severos ho fan pel nostre bé.
Va dir-li:
—Des d'ara mateix, un canvi total de règim. Oblidi's de les coses que li agraden i comenci a acostumar-se a aquelles altres que li desplauen. Si em creu a mi, encara podrà viure una colla d'anys. Sortí del consultori amb l'ànima als peus, perquè acomiadar-se dels bells moments sempre convida al pessimisme, ni que sigui a canvi de la promesa de durar més.
Travessà el carrer a les palpentos, sense reparar en el semàfor, i una furgoneta de la *Tintoreria Esperança* el va aixafar.
Un d'aquests transeünts que hi corren de seguida va provar d'assistir-lo, i recollí unes paraules balbucejants de l'accidentat:
—Per aquest viatge no necessitava alforges...
—Què diu? —volgué saber el benemèrit ciutadà que el socorria.
—...sobretot —afegí el ferit—, quan algú m'acaba de buidar les alforges.
—Què vol dir? —insistí l'home diligent.
Però ja no obtingué resposta, perquè el malalt greu acabava de morir d'una altra cosa.
- 27. L'edat d'or** Va llevar-se emmurriat, amb el geni de través, i començà a regirar tota l'habitació. Obria calaixos i armaris, rebotia la roba per terra i de sobte es va posar de quatre grapes, per mirar sota els mobles. La seva dona, del llit estant, amb les mans al clatell, se'l mirava amb un somriure mofeta i l'aire de deixar-lo fer. «Si trenques res», pensava, «ja em sentiràs.» Al cap d'una bona estona, li preguntà:
—Què et passa, ara? Què tens?
—He perdut la memòria i no la trobo enlloc! —va respondre ell amb un rebuf.
La dona va esbatanar els ulls, alçà els braços com si clamés al cel i enrigidí tots els músculs de la cara, per expressar la infinita paciència d'aquest món.
—Que no ho veus, infeliç —digué—, que la portes posada?
- 28. Val més no tocar-ho** Es va realitzar. Al final, després de grans esforços i sacrificis, ho va aconseguir.
I el que són les coses: es veu que no valia la pena, perquè tothom coincidí a dir-li que estava molt millor en la seva etapa de projecte.

Contes de Pere Calders reproduïts al web [Rodamots – cada dia un mot](#) i extrets dels reculls *Invasió subtil i altres contes* (Barcelona: Edicions 62, 1978), *Tot s'aprofita* (Barcelona: Edicions 62, 1983), *De teves a meves. 32 contes que acaben més o menys bé* (Barcelona: Laia, 1984) i *L'honor a la deriva* (Barcelona: Edicions 62, 1992). (Maig-juny 2012)

29. L'antiga saviesa

La meva àvia, la materna, era una persona molt serena, molt efectiva (en el bon sentit de la paraula). Una vegada, mentre teixia un jersei per a l'oncle Manuel, van dir-li que al cap d'una hora i mitja l'aniria a veure el notari, per tractar de les complicacions d'un testament. I ella, sense alçar la mirada, respongué:

—Demaneu-li que vingui demà. El que ara em preocupa no és l'hora, sinó la mitja.

30. Què hi podríem fer?

Sabeu aquell conte oriental tan bonic, que ens parla d'un mandarí (xinès, és clar), que una nit va somiar que era una papallona i l'endemà, en despertar-se, no sabia si era un mandarí o una papallona?

Doncs això no és res: a darreries de l'any passat, vaig conèixer un comerciant del Port de la Selva que va somiar que era una granota i, en llevar-se, va comprovar que era realment una granota. La seva senyora, esgarriada, el va treure del llit a cops d'escombra i de poc que no el desgracia per sempre més. Sort van tenir dels coneixements paranormals d'un farmacèutic (el nom del qual em callo a petició de l'interessat) que amb quatre passades de mans i una beguda va aconseguir retornar el comerciant a la seva forma habitual.

Però no ha quedat bé: les nits de lluna plena, rauca. I la seva senyora, que té estudis i és molt moderna, es vol divorciar. Sembla mentida com les històries, en passar d'Orient a Occident, perden cos i poesia.

31. Muts i a la gàbia

—Tu hi creus en les paraules definitives?

—Què vols dir?

—Vull dir quan s'arriba en aquell moment solemne en el qual un dels membres de la parella declara a l'altre: «Ara és l'hora de parlar d'allò que m'he callat sempre!».

Els dos amics es van quedar silenciosos, fins que un d'ells reprengué la conversa:

—No. No hi crec. Callar no és mai sobrer, sobretot a mesura que posem anys. Si algú s'ha aguantat fins «aleshores», és una imprudència jugar-s'ho tot en una de les cartes de la conversa...

—I doncs? Què faries, tu?

—Si la cosa fos tan greu, me n'aniria sense donar cops de porta. I saps per què?

—No.

—Doncs perquè em faria molta por haver d'escoltar allò que l'altre, amb tota seguretat, també callava.